

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT ALS EENS ARENDS PSALM 103:3

Onder redactie van Prof. Dr K. SCHILDER, Kampen.

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr E. T. v. d. Born, Helpman (Gr.); Mr A. Bouman, Rotterdam; Ir B. ter Brugge, Almelo; Dr K. J. Cremer, Kampen; Dr R. J. Dam, Kampen; Dr A. C. Drogendijk, Dordrecht; Dr D. van Dijk, Groningen; Dr D. J. Galle, Kampen; Mevr. G. Gilhuis-Smitskamp, Mijdrecht; Dr J. H. Hagenbeek, Zwolle; Dr J. van Herken, Ermelo; Dr B. Holwerda, Kantens; A. Janse, Biggekerke; Dr P. Jasperse, Leiden; Dr G. Keizer, De Steeg; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr E. D. Kraan, Vlaardingen; A. Kuiper, Utrecht; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr J. v. d. Linden Zeist; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr Joh. Luijkenaar Francken, Rotterdam; Mevr. J. M. Th. Luijkenaar Francken-Schreuder, Rotterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; G. Meima, Groningen; Dr H. Mulder, Kloosterburen; Dr A. Ringnalda, Ermelo; P. J. Risseuw, 's-Gravenhage; C. Rijnsdorp, Rotterdam; A. Schilder, 's-Gravenhage; Dr G. K. Schoep, 's-Gravenhage; Dr R. Schippers, Wanswerd; Dr J. Smelik, 's-Gravenhage; Drs H. Smilde, Groningen; Drs H. Smitskamp, 's-Gravenhage; Dr N. Streefkerk, Wolvega; D. Stroo, Bussum; J. Strikwerda, Zeist; Prof. Dr C. van Til, Philadelphia, Pa.; Dr C. Veenhof, Haarlem; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Prof. Dr D. H. Th. Vollenhoven, Amsterdam; Dr M. Vreugdenhil, Meliskerke; Dr F. de Vries, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Franeker; Dr D. K. Wielenga, Bellingwolde; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Alle stukken bestemd voor de Redactie zende men aan:
Prof. Dr K. SCHILDER, Vloedijk 101, Kampen.

Drukkers-Uitgevers:
OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes.
Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f2.50 per halfjaar bij vooruitbetaling.
Voor 't Buitenland f7.50 en voor Ned.-Indië f6.— per jaar.
Advertentiën: 25 ct. per regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Hoofdartikel: Kerstfeest en de vrijmaking van het ambt. „Want groot is 's Heeren heerlijkheid“. — Kerke-lijk Leven: Het Loflied ter eere van den God der Schepping. Vragen in verband met de kwestie der „algemeene genade“. IV (Slot). Een populair geschrift over de dialectische theologie. De kwestie van betekenissen ook voor andere faculteiten. Lasterpraat van „De Welcker“. Een kerkkalender. Copie van deze week. — Even Parkeren: Hoe ik in het jaar 1837 een avondje passeerde. — Lit. en Kunst: Een oud, altijd nieuw probleem. — Uit het Pol. en Soc. Leven: „Socialisme en Levensbeschouwing“. I. — Het Boek van de Week: Rondom de Kuiper-litteratuur. V. — Persschouw. — Kerknieuws.

HOOFDARTIKEL

Kerstfeest en de vrijmaking van het ambt.

Als de schrijver van den brief aan de Hebreërs in hoofdstuk 5:10 aan de orde heeft gesteld het thema van Christus' priesterschap „naar de ordening van Melchizedek“, dan duurt het toch nog tot hoofdstuk 7:1, vóór hij aan de uitwerking van dit punt begint. Uit het verband blijkt, dat hij voor de bespreking van dit onderwerp terugdeinst, gezien de mentaliteit van zijn lezers. Ze zijn geworden traag in het hooren. Vanwege den tijd, verlopen sedert het moment hunner bekeering, behoorden ze reeds leeraars te zijn. Maar praktisch is de toestand zóó geworden, dat ze zelf weer de eerste beginselen van de woorden Gods moeten leeren. Ofschoon ze geestelijk den leeftijd der volwassenen hebben bereikt, en dus de vaste prijs moesten kunnen verdragen, moeten ze nog als kleine kinderen gevoed worden met melk. En als ze het abc des geloofs nog maar net, of nog niet eens, kunnen lezen, is niet te verwachten, dat ze zich zullen inspannen, om te volgen het „woord der gerechtigheid“, het zware, „logische betoog“, dat de schrijver nu wil aanvangen over de ordening van Melchizedek. In elk geval: de typeering is wel heel scherp: volwassenen, die als ze aan tafel zich zetten, naar de zuigflesch grijpen!

En de schrijver vindt deze houding niet maar kinderachtig, maar ook zeer gevaarlijk. Als ze van het abc niet komen tot de volmaaktheid, laten ze straks ook het fundament weer varen, en komen ze tot den afval. De fundamenten blijven slechts intact, als het tot den afbouw komt.

Nu geloof ik, dat dit alles ook van betekenis is bij de nadering van het Kerstfeest. Het kan toch niet ontkend worden, dat ook de viering van het Kerstfeest haar eigen gevaren met zich medebrengt. Dan namelijk, wanneer men geen rekening houdt met de beweging van den tijd, en zich dus niet realiseert, dat men het al voor de zooveelste maal doet. De repetitie van de eerste beginselen van het Kerstevangelie zonder meer, maakt onbekwaam tot het hooren van het „woord der gerechtigheid“, en zeker tot het spreken daarvan. En op den duur zou dat ons ook het Kerst-abc doen verliezen.

Geen enkel feest mag in de kerk bloote herhaling zijn, want stilstand leidt onvermijdelijk tot achteruitgang. Iedere nieuwe dag betekent een werkmandaat; en ook het feest brengt geen pauze daarin. Daarom zullen we ook op dit feest tot de volmaaktheid moeten voortvaren „vanwege den tijd“.

We zullen ook op dit feest weer aandacht hebben te geven aan Zijn geboorte uit de maagd Maria. We zullen weer spreken van haar, die naar het vleesch Zijn moeder was. En van Jozef, die naar de wet Zijn vader werd. En we zullen misschien ook stilstaan bij Zijn geslachtsregisters, als we die

1) Grosheide, Hebreërs (K. V.), 64.

lectuur tenminste niet de sfeer van het Kerstfeest achten te bederven. Als we dat nog willen lezen, zal het in elk geval een taal gerecht zijn op onzen schotel. Maar dat nu daargelaten, — onze aandacht zal zich concentreren op de berichten, die de Evangelien ons verstrekken omtrent het „begin der dagen“ van Jezus, die genaamd wordt de Christus. Vader, moeder, geslachtsrekening, begin der dagen.

Als de schrijver van den brief aan de Hebreërs eindelijk zoover gevorderd is, dat hij kan spreken het „woord der gerechtigheid“ over Christus, den priester naar de ordening van Melchizedek, als hij eindelijk den weg heeft vrijgemaakt, waarlangs zijn lezers tot de volmaaktheid kunnen voortvaren —, dan komen in zijn betoog diezelfde termen van daareven: vader, moeder, geslachtsrekening, begin der dagen. Het zijn dus de bekende Kerstuitdrukkingen, die in zijn betoog een groote rol spelen. Maar het opvallende is, dat ze nu alle voorzien zijn van het minteken: zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening, geen begin der dagen hebbende. Zoo treedt Melchizedek op in de Schrift, en daarin is hij den Zoon van God gelijk geworden.

O neen, de schrijver werpt hier niet het Kerstevangelie van Lucas en Mattheüs omver, al mogen die krasse termen eerst dien indruk wekken. Want hier spreekt hij het woord der gerechtigheid, waardoor de eerste beginselen alleen te beveiligen zijn. In dezen afbouw blijven de fundamenten juist zuiver bewaard.

Immers, hierin vraagt hij voor het ambt van Christus onze aandacht, en voor de majesteit daarvan. En daarmee zegt hij ons, dat de eerste beginselen alleen daar zuiver beleden worden, waar het komt tot de volmaaktheid van de belijdenis van het ambt. Hij verbiedt ons dus, de geboorte van Jezus te isoleeren van het ambt van Christus. En daarin bewaart Hij onze Kerstfeestviering voor het deraillement.

Want och, velen, die het abc van Kerstfeest leerden spellen, hebben geen oog voor het ambt van Christus; sommigen loochenen dat ambt zelfs beslist. En daarin berooven ze het Kerstfeest van zijn zin. Want niet dit is het groote, dat daar een kind Jezus geboren wordt; en ook nog niet eens dit, dat God op een bijzondere wijze een aanvang stelde aan dit leven, althans niet, wanneer men daarbij blijft staan. Maar dit is het geweldige, dat hier geboren wordt Hij, die het ambt straks bedienen zal. Bethlehem heeft slechts betekenis als aanvang van Christus' ambtswerk. „Heden is u geboren de Zaligmaker, welke is Christus“, die van God den Vader is verordineerd, en met den Heiligen Geest gezalfd, tot de bediening van het ambt, en die als ambtsdrager is naar de ordening van Melchizedek. Slechts dan dus zal ons spreken over zijn vader en moeder en stamboom en begin der dagen zuiver zijn, als we belijden, dat Hij in het ambt was zonder vader, en zonder moeder; dat Hij, als Christus, geen stamboom kent, en evenmin begin der dagen heeft.

Nu was voor de Hebreërs deze gedachtenreeks eerder duidelijk, dan voor ons. Want zij hadden den overgang meegemaakt van schaduw tot vervulling. En zij wisten heel goed, dat in het O. T. het ambt stond onder de wet des bloeds. Bij de priesters kwam het er heel precies op aan, wie de vader en moeder waren van den pretendent. Hoogepriester kon alleen worden hij, wiens vader was uit het geslacht van Aäron; en zijn moeder moest zijn een volbloed-Israëlitische. En daarom zorgden de kinderen van Aäron, dat ze hun stamboom bijhielden, om altijd hun aanspraak op het ambt te kunnen verdedigen. En feitelijk staan bij het koningschap de dingen niet anders. Jozef ontleent zijn rechten op den troon hieraan, dat hij is uit het „huis en geslacht van

Een nota bene, even alsof het nog niet genoeg was, wordt ons als gereformeerd ideaal het oppervlakkige remonstrante praetje voorgehouden, dat wij de waarheid niet behoeven te handhaven, want dat de waarheid zichzelf wel handhaaft. Ei zoo! Dat handhaven doet de waarheid dan toch door en in menschen, niet waar? En zoo ja, wat blijkt heel dit schijnbaar vroom gebetel der remonstranten dan anders te zijn geweest dan een spelen met woorden? En toch ook dit behoort den iverischen zoen-bezitter! Zoo zelfs dat het niet in hem ophomt te vermoeden, dat de gereformeerden geheel deze remonstrante fanfare principieel verwerpen moeten.

Dr A. KUYPER,
De Heraut, No. 200, 4 Dec. 1881.

David“. Ook hier heeft dus de wet des bloeds heerschappij.²⁾

En bij de profetie speelt wel het bloed geen rol. Maar toch is ook hier het „vaderschap“ een factor van betekenis geworden. Reeds in de dagen van Amos vormen de profeten een aparten stand³⁾, en later heeft elke rabbijnenleerling iemand, dien hij vader noemt.⁴⁾ En zoo spreekt elke ambtsdrager van zijn voorganger als „mijn vader“.

Maar als Jezus Christus geboren wordt, en het ambt ontvangt, dan is Hij daarin zonder vader en moeder en stamboom. Hij is in geen van Zijn ambten lid van een lange rij, want Hij is de geheel eenige. En men kan van Hem niet zeggen, gelijk van de anderen, dat Hij fungeerde van het jaar X tot het jaar Y. Want Hij heeft in het ambt geen begin der dagen noch einde des levens. Hij had nergens een voorganger, en evenmin een opvolger. Want Zijn ambt is niet onderworpen aan het bloed, en daarom ook niet aan den dood. Als profeet heeft Hij niemand, dien Hij „vader“ noemt, want Hij is tenslotte als profeet de eenige; immers, het was Zijn Geest, die in alle profeten was en getuigde. En als priester kan Hij Zijn stamboom niet toonen, want Hij is niet uit Levi. En ja, Hij is wel uit David, maar uit de koningslinie is Hij niet. Het register van Mattheüs loopt uit op Jozef; maar de zoon van Jozef is Hij niet naar het vleesch. Jozef trouwt met Maria, en hij doet als koning dan afstand ten behoeve van Jezus. Hij had als koning zijn vader, en zal straks mogelijk een zoon hebben, maar hij maakt plaats voor Hem, die „zonder vader“ was. Want deze is de „Heer“ van David en al zijn opvolgers.

En dus is dit de rijkdom van Kerstfeest, dat het ambt wordt vrijgemaakt; dat het zijn „vervulling“ vindt. God maakt het ambt los van het bloed, waaraan Hij het voor een tijd gebonden had, vanwege de overtredingen (Gal. 3). En Hij maakt het los van den dood, waaraan het tot nu toe onderworpen was geweest. Jezus is in al Zijn ambten nu de geheel eenige; niet één uit velen, ook niet primus inter pares, maar de Christus. Hij heeft in het ambt geen voorganger noch opvolger; Hij is de eenige in Zijn orde, uit kracht van Zijn onvergankelijke leven.

En daarvoor willen wij op dit ons feest dan ook danken, dat God de stuwam van het Oudtestamentische ambt doorbrak. Want dat ambt, met al zijn bepalingen omtrent vader en moeder en geslachtsrekening, was wel een stuw tot Christus, maar omdat het gebonden was aan vader en moeder, omdat het daarin aankwam op het bloed, en daarin waren begin der dagen en einde des levens, daarom bleef het ook een dam. Maar nu kan de stuwam vervallen, want „heden is u geboren de Zaligmaker, welke is Christus“. Het ambt kwam nu vrij. Want deze is het, van wien straks geschreven zal worden: „zonder vader, zonder moeder, zonder geslachtsrekening, geen begin der dagen, noch einde des levens hebbende“.

En dus is het Kerstfeest wel de vleeschwording

2) cf. Bornhäuser, Geb. u. Kindh.-Gesch. 99.

3) Ridderbos, Kl. Prof. I (K. V.) 241.

4) Strack-Billerbeck, I, S. 918; III, S. 340 f. Zie ook Bornhäuser, Wirken des Christus, 2e Aufl., S. 190.

des Woords; maar we zullen er dadelijk bijzeggen, dat Hij ambtsdrager was niet naar de wet van een vleeschelijk gebod, maar naar de kracht van het onvergankelijke leven. Hij nam aan ons vleesch, en ook ons bloed; maar toch heeft niet Zijn bloed Hem groot gemaakt, want Hij heeft Zijn bloed groot gemaakt. Bij Hem heerscht niet het bloed over het ambt, maar het ambt over het bloed.

Dat is pas Kerstfeest. En zoo alleen kan het straks Paschen worden; en Pinksteren.

K.

B. H.

„Want groot is 's Heeren heerlijkheid”. „Kerstmis.”

Kerstfeest spreekt van de armoede van den mensch zonder Christus. En bij het licht van het Woord zien wij de armoede van Hem, die rijk was, maar om onzentwil arm is willen worden, opdat wij door Zijn armoede rijk zouden worden.

Van die armoede spreekt de kribbe; dat is bekend. Maar zullen wij ons ook van dien prijsgegeven rijkdom op ons Kerstfeest enig denkbeeld kunnen vormen? Dat zou toch wel van groot gewicht zijn, want dan kan ons oog zich ook verlustigen in den rijkdom, dien het Kerstkind ons bereiden wil. Van dien rijkdom spreken ons de velden van Efratha. Want daar is de heerlijkheid des Heeren, die herders omstraalt. (Lucas 2:9.) Het is daar een profetie van wat eens wezen zal. Want hoe kort straalt daar 's Heeren heerlijkheid. En hoe verlangt de Kerk Gods naar een blijvende, een wonende heerlijkheid des Heeren. Zij is ons toegezegd in Openb. 21:3. „De tabernakel Gods is bij de menschen; en Hij zal bij hen wonen”.

Nu zullen onze oogen gesloten blijven voor den rijkdom van Christus, wanneer wij deze heerlijkheid niet willen zien bij geopende schriften. Laat ons het kort zeggen: hier in Efratha's velden is de zichtbare manifestatie van 's HEEREN tegenwoordigheid, gelijk in de dagen van ouds; als in de woestijnen in de wolkkolom; als in Tabernakel (Ex. 40) en in Tempel (1 Kon. 8) in het binnenst heilighdom. Hier ziet ge plotseling — en dat is de bijzondere kerstrijkdom! — de Schechina, gelijk de Joden zeiden.

Zie dan allereerst den rijkdom van deze heerlijkheid.

Wat mocht het Israël van den ouden dag verstaan onder de heerlijkheid des Heeren? De buitenzijde van Zijn heilighdom. Zoo is de heilighdom de binnenkant van Zijn heerlijkheid. In Zijn heilighdom is de Heere onderscheiden van wereld en van mensch. Ver verheven boven het schepsel; en dus voorwerp van aller eerbied en ontzag; en van der menschen aanbidding. Maar vooral is de Heere in Zijn heilighdom ver verheven boven al 't zondige, zieke, verdorvene en slechte. In zijn haten van de zonde is de Heere voorwerp van angst en schrik.

Gelijk nu de heilighdom Gods datgene is, wat Hem in Zijn innerlijk Wezen onderscheidt van alle schepsel, zoo is Zijn heerlijkheid datgene, wat Hem in Zijn openbaring naar buiten van alle schepselen onderscheidt. Want die openbaring naar buiten predikt overal op de gansche aarde, dat God de Heere oneindig boven alle schepsel verheven is en blijft. Want Hij alleen is het. Die onderhoudt en schept. Want Hij overwint al wat tegen Zijn wezen indruischt en Hij maakt alles dienstbaar aan de openbaring van Zijn Wezen. Zoo woonde dus de heerlijkheid des Heeren onder Zijn volk. En deze zichtbare manifestatie van Zijn goddelijke tegenwoordigheid bleef voor alle eeuwen verbonden aan de Wolk! Dat was nu ook de heerlijkheid, die Jezus had eer Hij in de wereld kwam. En deze heerlijkheid, die Hij bij den Vader had eer de wereld was, heeft Hij verlaten en is arm geworden. Waarom? Hij wilde deze heerlijkheid verwerven in den weg van lijden en sterfen voor ons! Door lijden tot heerlijkheid, om deze heerlijkheid door den Heiligen Geest aan Zijn Kerk te geven.

Naar deze heerlijkheid nu ging ook de hoop en verwachting der Messiaansche gemeente van alle tijden uit.

Zeker, het was al veel, dat de heerlijkheid des Heeren bij lijden en gelegenheden zichtbaar was bij de aanspraakplaats van Gods heilighdom; te zien was op heilig tempeldomein. Maar die heerlijkheid moet overal, in het gansche land zich openbaren. De gansche aarde moet vol worden van Zijn heerlijkheid. Dat kan dan eerst, wanneer Gods heerlijkheid alzo bevrijd wordt van Israëls heilighdom.

Want naar de juiste opmerking van Calvijn ligt er in de prediking van Gods heerlijkheid, die de gansche aarde vervult, een stilzwijgende tegenstelling tegen de dwaze zelfverheffing der Joden, die meenden dat de heerlijkheid Gods nergens elders bestaan kan dan bij hen, en Hem in Zijn tempel wilden opsluiten. 't Is de ambtelijke taak van den geboren Heiland om dien tempel open te breken en de heerlijkheid Gods te laten uitstroomen over de velden Jacobs en over alle landen tot aan het uiterste der aarde. Het is deze messiaansche hoop, die den dichter zeggen deed: „Zekerlijk, Zijn heil is nabij degenen, die Hem vreezen, opdat in ons land eer wone”. Ps. 85:10. En wanneer ge dan

dezen psalm leest in de heilige taal der openbaring, dan ziet ge hoe hier sprake is van het wonen van de heerlijkheid in het land; ja! van het wonen, een woord dat ge terugvindt in de Schechina der Joden. De heerlijkheid moet resideeren in het land.

Wanneer ge deze dingen overweegt, dan ziet ge den messiaanschen rijkdom van de velden van Efratha. Want daar waren herders in het veld. En zie, de heerlijkheid des HEEREN omschijnt hen en zij vreezen met groote vreeze. Maar is hier dan niet de vervulling van dien schoonen Psalm 85? Waar verschijnt de heerlijkheid des Heeren? Niet in Jeruzalems tempel! maar in het land Israëls! Niet bij de Farizeën en Israëls hoogwaardigheidsbekleeders; maar bij de herders, het volk des lands, bij de am ha-arets, die volgens Israëls theologendom vervloekt was. Maar de Heere woont bij hen! Werkelijk, Zijn heil is bij degenen, die Hem vreezen! Hier is Zijn heil, in Efratha's velden; dan moeten deze herders ook diegenen zijn, die Hem, naar luid van den psalm, vreezen!

Dat hebben nu deze herders te danken aan Hem, Die in de kribbe ligt en van Wien engelen spreken en zingen. Maar deze rijkdom van 's Heeren heerlijkheid is helaas! nog niet wonende in het land! De heerlijkheid des Heeren trekt zich terug in 's hemels zalen. Zij moet verworven worden door dat Kind der armoede! Dat is dan ook de armoede van deze Kerstheerlijkheid. Het is maar een intermezzo-heerlijkheid. Het was maar voor een tijd. Maar het profeteerde toch van een verrukkelijke toekomst. Want voor één enkel uur woonde de heerlijkheid des Heeren in ons land.

Laat ons moed vatten. Eenmaal kan deze heerlijkheid Gods nooit meer van onze landen wijken. Maar dat kan dan eerst, wanneer de arme Heiland onvervreemdbaar recht op dezen rijkdom heeft verkregen door Zijn dood en opstanding. Ach! toen Hij op den berg was, was daar die lichtende wolk. (Matth. 17.) De heerlijkheid des Heeren omscheen Hem toen! Hoe was de Koning gansch verheerlijkt. Maar 't was slechts geleende heerlijkheid! Hij begeerde haar zeer: maar wilde haar alleen ontvangen in den van den Vader verordeneerde weg. Deze heerlijkheid kan nog niet blijven wonen in deze landen. Hij moet haar doorlocht banen in den weg van ondergang. Want Hij vergeet het nooit, dat deze heerlijkheid nooit los te maken is van 's Vaders heilighdom. Want Hij is de Heilige, die alles overwinnen moet wat tegen 's Vaders heilighdom indruischt. En dat doet Hij dan ook. Om daarna alles op aarde dienstbaar te maken aan de openbaring van het heilig Wezen Gods.

Was dan in den Kerstnacht Christus van deze heerlijkheid des Heeren beroofd, om haar te verdienen voor Zijn volk, op den Paaschmorgen is Hij bekleed met deze heerlijkheid. Want Paulus leert ons (Rom. 6:4), dat Christus opgewekt is tot (vanwege) de heerlijkheid des Vaders!

Maar dat heeft geen mensch gezien. Evenwel, de Kerk heeft het aanschouwd, toen op Hemelvaartsdag de Heer der heerlijkheid ten hemel voer en residentie vestigen ging in de troonzaal van den Vader. Want — de WOLK nam Hem mee! (Hand. 1:9.)

Zoo is nu de Heiland Heere der heerlijkheid (der Schechina) (1 Cor. 2:8). En in Hem woont nu de volheid der godheid lichamelijk. (Col. 2:9.) Van deze speciale heerlijkheid nu is het Nieuwe Testament vol. Wij willen daar later nog van spreken. En zeer zeker, nu doet de Heiland ons reeds deelen in Zijn heerlijkheid. Door Zijn Geest heiligt Hij ons van dag tot dag. Maar daarmee is nog geen einde gekomen aan de gaven tot der menschen troost. Geen sprake van. Want het begin van de vervulling van 's Heeren beloften maakt ons begeerig om de uiteindelijke vervulling te aanschouwen!

Kerstmis was nog maar een voorproef. Maar ach! het was slechts zoo kort van duur!

Laat ons moed grijpen. Want deze Jezus zal alzo wederkomen, gelijk gij Hem hebt zien henen-varen. Hij heeft het ons Zelf voorgezegd toen Hij als de verheerlijkte Heiland aan Johannes op Patmos liet schrijven aan Zijn Kerk van alle eeuwen: „En ik zag, en ziet, een witte wolk, en op de wolk was Eén gezeten, des Menschen Zoon gelijk, hebbende op Zijn hoofd een gouden kroon en in Zijn hand een scherpe sikkel”. (Openb. 14:14.) Hij komt om door de heilighdom des Vaders de zondaars weg te branden van de aarde.

Want deze landen moeten heilig zijn voor 's Heeren heerlijkheid. En dan? Wel dan gaat in vervulling wat de herders hebben gezien en waarvan de dichter ons gezongen heeft. Immers, de tabernakel Gods is bij de menschen, en Hij zal bij hen WONEN, en zij zullen Zijn volk zijn en God Zelf zal bij hen en hun God zijn”. (Op. 27:4.) Dan moge Zijn gena ons met haar troost verrijken, en laat de Heer Zijn werk aan Zijne knechten blijken. En kan Zijn heerlijkheid niet meer van ons en onze kind'ren wijken.

Wanneer de nieuwe hemel en de nieuwe aarde gekomen zullen zijn, is de belofte vervuld:

„Zekerlijk, Zijn heil is nabij degenen, die Hem vreezen; opdat in ons land eer, dat is de heerlijkheid, wone”.

Die weelde dankt ge dan aan den Heere der

heerlijkheid. Dankt ge aan Hem, die arm is geworden, opdat gij rijk zoudt worden!

Nu kan mijn hart den jubel op Kerstfeest anno Domini, het jaar van mijn Heere 1937, aanheffen

Dan zingt mijn hart, in God verblijd,
Aan Hem gewijd,
Van 's Heeren wegen;
Want groot is 's Heeren heerlijkheid,
Zijn Majesteit
Ten top gerezen.

En dat kan alleen daarom, omdat ik behoort tot hen, die onderworpen en dienstbaar zijn aan de openbaring van Zijn heiligen Naam.

Hij slaat toch, schoon oneindig hoog,
Op ons het oog,
Die need'rig knielen.

Bellingwolde.

D. K. WIELENGA.

Het Loflied ter eere van den God der Schepping. Kerstfeest.

De romanschrijver van vandaag, Gulbraussen, laat in het tweede deel der bekende trilogie „Wind en waaien om de rotsen” een dominee optreden, van wien hij zegt, dat hij niet is als andere dominees, die zich bij hun gehoor met allerlei filosofische beschouwingen verontschuldigen, dat er nu eenmaal een God bestaat. Maar deze sterke dominee van het stoere Noorden durft nog in den Bijbel te gelooven en daarom harde waarheden te zeggen.

Nu laten we in 't midden, of de schrijver zelf wel naar dien Bijbel geluisterd heeft en daarin het voorbeeld van zijn geprezen romanheld-dominee gevolgd. In zijn knappe boeken is daarvan niet veel te bespeuren. Maar op zich zelf heeft hij met zijn rake opmerking niet onverdienstelijk een zekere categorie van dominees en theologen geteekend, zooals ze er bij honderdtallen zijn. Theologen, die achter hun filosofische bespiegelingen of achter de naïef vertelde „Kerstpoëzie” zich verschanssen en zich verontschuldigen, dat ze nog het oude Kerstverhaal moeten verkondigen. Tegenover dit ont-aarde nakroost van theologen, dat den weg bereid heeft voor een zegevierende invasie van atheïsme en mythe-religie in de erve waar Jezus Christus eens gekend en gepredikt werd, is alleen de kracht van het Woord van den levenden Profeet en Koning bij machte, om Zijn kerk van den ondergang te redden. En op Kerstfeest en altijd zal alleen de rots van het Woord staan blijven, hoe woest de winden uit den afgrond mogen waaien... Zijn ook die winden zelf niet uit het Woord alleen te verklaren als stormvlagen van het einde van den dag des Heeren: stemmen en donderslagen en bliksemen?

v

Maar dan zal de Kerk van den geboren en verhoogden en dus levenden en werkenden Christus op het Kerstfeest moeten vragen naar het Woord van haar God, dat haar de plaats en den zin van dit heilsfeit verklaart in het geheel van de openbaring van Gods eeuwen- en wereld-omvattend werk van schepping en herschepping. De geboorte van Christus is maar één moment, Zeker een belangrijk moment, doch toch niet anders dan een moment van dat werk Gods op Zijn werkdag. En dan is het dwaas en zondig en ongeloovig om dat moment los te maken uit het geheel. En nog dwazer en zondiger, wij geheel ongeloovig, is het om dit moment in de historie van Gods heilsopenbaring te willen brengen in het „vlak” van het menschelek gebeuren, zooals dit zich voortbeweegt in den ver-moeienden cirkelgang der beweeglijke dingen. Dan is er niet meer dan „een kindje” geboren, waarvoor het niet de moeite waard is om feest te vieren, wijl zo'n kindje allang weer gestorven zou zijn. Neen, dit is het wonder van Gods genade, de verborgenheid der God-zaligheid, die groot is, dat dit Kind de openbaring Gods in het vleesch is, en dat dit vleeschgeworden Woord is gerechtvaardigd in den Geest, gezien door de engelen, gepredikt onder de volken, geloofd in de wereld en opgenomen in heerlijkheid. Wij moeten dit moment zien in de successie van Christus' daden, die voortgaan, voortgaan ook vandaag, tot aan de consummatie aller dingen. Ja, het is een moment in de openbaring van den wil Gods tot schepping. God laat niet varen het werk Zijner handen. Daarom zendt Hij Zijn Zoon, om die schepping te behouden; daarom laat de Zoon Zich geboren worden en wordt Hij één met de menscheid, omdat God Drieëinig zoo lief de wereld, het werk Zijner handen, had. En daarom rijst bij de vleeschwording des Woords een loflied ter eere van den God der schepping uit den mond der engelen, ja uit den mond der gansche verlorne creatuur.

Het geloof moet dan ook dit mysterie der vleesch-wording zien van uit dien wil Gods tot scheppen en tot behouden. Het gaat tenslotte niet om de zaligmaking van menschen, maar om de eer van den God-der-schepping, die door den zonde-aanval van Satan wordt aan-gerand. Het gaat om de eer Gods! Daarom besluit God Zijn Zoon te zenden in gelijkheid des zondigen vleesches, opdat Hij in die vleeschwording Zichzelf verheerlijke.

Zoo is de grond van dit mysterie: God.

De inhoud van dit mysterie is: God.

Het doel va
Dit zien w
verborgenhe

God openb
wordt vleesch
Om deze
ons geloof te
immers Jezus
baring Ge
bekendmaking
van vóór de
niet noodig,
zich zelf is
ons onbegrip
de Eén Zich
was het W
Woord was
grond aan,
haring aan
voor de vle
God Zelf.

Want ope
maar ook ze
een afspiege
baart Zich d
van de hee
zelfstandig
openbaring

Maar als C
hemel en n
dit ook, om
len. Daartoe
Zijn beeld
eeuwige Ev
geschapen l
mensch, zij
overeenkom
dat de Zoo
omdat Hij
hemel” (1
de grond v

Dan is er
verborgenhe

God heef
Zoon is niet
eveneens d
schepping
waardoor
gemaakt, e
gemaakt is
Zoon gesch
het te schi
zijn handen
met Zijn C
product zi
in 't aanzij
begonnen
scheppings
De Logos,
zal worden
ook de O r
„In hetzel
bestaat he
alle dinger
De kosmos
bestandde
en mensc
band mas
samenhou
bindende
Logos, in
val. „Door
gen zijn d
alle dinge
Want Hij
eeuwighe
aller crea
Dat „ko
in plant e
bewust
zelf, omtr
licht de
de schepp
mensch 't
God, de v
mensch n
Zoo bes
den Logo
de schepp
stoord. D
als Schep
in de sel
leven i
een aan
de waara
geschonde
gerechtig
licht God
bannen e
mensch.
werk va
geheersc
Maar (h
handen!
duisterni
wording,
zal als
Gods, de
Zelf, die